

Cicaden en kokospalmen.

J. Heynderycx

De vruchten van de kokospalm behoren op veel Caraïbische eilanden tot één der voornaamste voedselbronnen. Nu ziet men op vele plaatsen aldaar hoe de kokospalmen massaal afsterven, de bladeren drogen uit en vallen af tot alleen nog een rij telefoonpaalachtige spookgestalten overblijven, daar waar vroeger een oase van schaduwverstrekkende en voedselrijke palmen een idyllische omgeving schiepen. De oorzaak van deze teleurgang is een kleine hemipteer (*Hemiptera homoptera Cicadellidae*) die zich massaal heeft vermenigvuldigd. Bij het aanboren van de bladeren en twijgen van de palm besmet deze cicade het vaatbundelsysteem van de palmen met sporen van een myxoplasma, een plasmodium schimmel die de vaatbundels van de palm verstopt, het sap stijgt niet meer naar de kruin van de palm die afsterft. De ziekte heeft zich uitgebreid tot Florida en Yucatan (Mexico). Nochtans bleven de palmen van de Pacifistische kust gezond ook als de cicaden hun sap opzogen. Hoe komt dat? Wel, de Caraïbische kokospalmen stammen alle af van een kleine populatie west Afrikaanse kokospalmen die bij het begin van de kolonisatie werden uitgevoerd en deze hoogstammige variëteit schijnt tengevolge van inteelt gevoelig te zijn voor de ziekte. De kokospalmen van de Pacifistische kust integendeel zijn afkomstig van een veel groter aantal oost Aziatische kokos variëteiten die een erfelijke afweer blijken te bezitten tegen myxoplasma, deze sterft in de palmen af. Men vervangt dan ook tegenwoordig de afgestorven kokospalmen van de Amerikaanse oostkust o.a. door Maleise laagstammige kokos die ondanks de cicaden niet worden aangetast.

Hieruit blijkt dus weer eens hoe belangrijk de biodiversiteit is. Verschillende rassen en variëteiten binnen een bepaalde soort is voor het behoud van de soort en ook voor de economie en de botanica uiterst belangrijk.